

מדינת ישראל

כ"ד בתשרי תשפ"ג
19 באוקטובר 2022
סימוכין: יבנה

לכבוד

מר חיים מסינג

מ"מ ראש העיר יבנה

שלום רב,

הנדון: טיפול המשרד להגנת הסביבה בנושא מטרדי הריח הנגרמים לתושבי שכונת נאות שמיר ביבנה

רקע - במהלך חודשים מאי יוני 2022 נרשם גידול משמעותי בפניות על מטרדי ריח המגיעות למשרד להגנת הסביבה, מתושבי שכונת נאות שמיר שביבנה וסביבתה, כאשר אופי הריח שדווח היה מגוון אך כלל בעיקר ריח כימי. לאור ריבוי הפניות מתושבי האזור והרצון לאפשר לתושבים איכות חיים טובה המשרד רואה חשיבות בקידום פתרונות שיביאו לסיום מהיר של מטרדי הריח.

על בסיס כיווני הרוח ואופי הריח, המשרד להגנת הסביבה ואיגוד הערים אשדוד חבל יבנה זיהו את אזור התעשייה הצפוני באשדוד כמקור אפשרי ליצירת מטרדי הריח לתושבים. בתהליך זה זיהינו 18 מקורות אפשריים באזור התעשייה אשדוד לפליטה משמעותית של מזהמים כאשר לחלקם גם פוטנציאל ליצירת מטרדי ריח. מקורות פליטה אלו נדרשים בהיתר פליטה לפי חוק אוויר נקי, ו/או שנדרשים בחובת דיווח למרשם הפליטות לסביבה (המפל"ס), ו/או פעילותם הינה בעלת פוטנציאל ליצירת מפגעי ריח לסביבה. מצורפת מפה בה מסומנים 18 מקורות הפליטה ביחס לשכונת נאות שמיר.

פעילות הפיקוח של המשרד להגנת הסביבה - לאורך השנים המשרד להגנת הסביבה בשיתוף איגוד ערים להגנת הסביבה אשדוד-חבל יבנה מסדיר ומפקח על פעילות העסקים באזור זה למניעת יצירת מפגעים לסביבה. המשרד משית דרישות על המפעלים לשם מניעת זיהום אוויר ומטרדי ריח באמצעות היתרי פליטה או תנאים ברישיון עסק. המשרד בשיתוף האיגוד מפקחים על נושא זיהום האוויר מהמפעלים באמצעות סיורי פיקוח, בדיקות ארובה על ידי המפעלים שמפוקחות על ידינו ועל ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות ובדיקות פתע שאנחנו עורכים בארובות המפעלים, התקנת מכשירי ניטור רציף בארובות הגדולות, ביצוע בדיקות לדליפות לא מוקדיות, עריכת דיגומים סביבתיים וניטור רציף סביבתי בכדי לבחון איכות האוויר סביב המפעלים ועוד.

ניטור אוויר באזור התעשייה אשדוד - באזור אשדוד פועלות 11 תחנות ניטור סביבתיות ותחנת ניטור תעשייתית אחת, המודדות את מצב איכות האוויר בסביבה בזמן אמת. כמו כן במפעלים באשדוד ישנן 10 תחנות ניטור אוויר תפעוליות: 3 בפז בית זקוק אשדוד, אחת בפי גלילות אשדוד, אחת בים תטיס ו - 5 בנמל אשדוד. (תחנות הניטור מסומנות במפה).

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

כמו כן מותקנים במפעלים 43 מכשירי ניטור רציף פעילים בארובות: 14 בפז בית זקוק אשדוד, 14 באדמה – אגן, 6 בקורנס, 4 בתחנת הכח אשכול, 3 ביהודה פלדות, אחד בגדות פי גלילות ואחד בתחנת הכח אשדוד אנרגיה.

בדיקות פתע בארובות – בשנתיים האחרונות בוצעו סה"כ 174 בדיקות פתע (64 בשנת 2021 ו 110 בשנת 2022 עד תחילת אוקטובר) בארובות ב 6 מפעלים באשדוד: יהודה פלדות, סולבר, פז בית זקוק אשדוד, אדמה – אגן המפעל, מטי"ש אדמה-אגן והקורנס. בשנתיים האחרונות המשרד השקיע מליוני שקלים רק בבדיקות פתע בארובות מפעלי אשדוד. בחלק מבדיקות הפתע שבוצעו לאחרונה נמצאו חריגות מתקני הפליטה והמשרד מקדם הליכי אכיפה בהתאם לממצאים. בשלוש השנים האחרונות (מאמצע שנת 2019 ועד היום) בוצעו הליכי אכיפה מול 8 מפעלים באשדוד.

נוהל טיפול בפניות ציבור בנושא ריח - בעת קבלת דיווחים על ריח בשכונת נאות שמיר ביבנה, המשרד להגנת הסביבה ואיגוד הערים פועלים לפי נהל עבודה סדור המחמיר על הנוהל הכללי של המשרד לאירועי ריח. מוקד הסביבה של המשרד בודק את כיוון הרוח ומפעיל מודל שמציג את מסלול הריח. כונן יוצא לשטח בניסיון לאתר את מקור הריח בהתאם לממצאי המודל וכמו כן מתבצעות בדיקות של המשרד והאיגוד מול מקורות הפליטה האפשריים. במספר מקרים נפתח באזור בו הורגש הריח מיכל דיגום (קניסטר) אולם באנליזות שנעשו לא התקבלו ממצאים חד משמעיים שיוכלו להצביע על מקור וודאי למטרדי הריח.

תוכנית הפעולה - המשרד והאיגוד הקימו צוות עבודה לטיפול באזור התעשייה אשדוד מתוך כוונה לאתר מהו המקור או המקורות הגורמים למטרדי ריח לתושבי שכונת נאות שמיר ביבנה. הצוות יעזר גם במומחים מחברת יעוץ חיצונית. היעדים שהוגדרו לעבודת הצוות הם: (1) צמצום פליטות לאוויר מאזור התעשייה אשדוד. (2) זיהוי וצמצום מקורות ריח באזור תעשייה אשדוד. (3) הגברת הפיקוח והאכיפה והסדרת ליקויים, במידה שיתגלו בפיקוח, על ידי המפעלים.

הוגדרה לצוות תוכנית פעולה כאשר עבור כל מפעל/מקור פליטה יבוצעו הפעולות כדלהלן:

1. בדיקת הפליטות מהארובות - פיקוח על בדיקות תקופתיות של המפעל ובקרת נתוני ניטור רציף, בדיקות פתע של המשרד, תכנון בבדיקות על פי ניתוח תהליכי המפעל וניתוח תוצאות העבר.
2. פיקוח בשטח ופיקוח משרדי על דרישות היתר פליטה / רישיון עסק / הוראות לפי חוק אוויר נקי / היתר רעלים וכל חוק / תקנות רלוונטים אחרים.
3. פיקוח על פליטות בלתי מוקדיות ע"י בדיקת LDAR (לזיהוי ותיקון דליפות) ובדיקה סביבתית הן על ידי המפעל והן פתע.
4. מניעת פליטות לאוויר משפכי המפעל ע"י בדיקת איכות שפכים הן על ידי המפעל והן פתע.
5. סקרי ריח – במידת הצורך המפעלים נדרשים לבצע סקרי ריח, הסקרים נבדקים ויושלמו בהתאם לצורך. ממצאי הסקרים ישמשו לקביעת תכניות פעולה לצמצום מקורות ריח.
6. ניתוח דו"חות שנתיים שהוגשו על ידי המפעלים בנושא איכות אוויר.
7. השוואת הדרישות הקיימות בתנאי היתר הפליטה ורישיון העסק למפעלים דומים בארץ ובחו"ל.
8. על פי נתוני המפל"ס או מקור אחר (דוגמה בבדיקות LDAR או שפכים) זיהוי שינויים בפליטות ממסים לסביבה והפעלת מנגנון פיקוח מוגבר.
9. אכיפה תבוצע בהתאם לממצאים שיאספו.

Amirz@sviva.gov.il

08-6264000

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

משרדנו ימשיך ויפעל לקידום פתרונות להפסקת מטרדי הריח בשיתוף פעולה עם הרשויות המקומיות ונעדכן מעת לעת בהתקדמות עבודת הצוות ובמצאים.

בברכה,

ר/צ/ג

ורד אדרי
סגנית מנהל מחוז מרכז

אמיר זלצברג
מנהל מחוז דרום

העתקים:

ד"ר יחיאל לסרי, ראש עיריית אשדוד

גב' גלית כהן, מנכ"לית המשרד להגנת הסביבה

גב' שולי נזר, סמנכ"לית בכירה לתעשיות ורישוי עסקים

מר גידי מזור, מנהל מחוז מרכז

ד"ר צור גלין, מנהל אגף איכות אוויר

גב' רומי אבן דן, מנהלת איגוד ערים להגנת הסביבה אשדוד חבל יבנה

צוות מחוז דרום

צוות מחוז מרכז

Amirz@sviva.gov.il

08-6264000

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102